

Verslag ALV Coöperatie De Patrijs d.d.18 juli 2026, Burgerboerderij De Patrijs, Laren

Afgemeld: 11 deelgenoten

Aanwezigen:

- 29 stemgerechtigden
- Bestuur: Koen Wasmus (voorzitter), Doortje 't Hart (secretaris) en Jeroen Klooster (penningmeester/secretaris)
- Burgerboerderij De Patrijs: Johannes Regelink, Joanne Malotaux, Marcel Bergboer en Wilco Hemink

1. Opening en welkom - Bestuur

- De voorzitter opent de vergadering
- De vergadering is akkoord met de agenda
- Er wordt een icebreaker gedaan ter kennismaking.

2. Verslag ALV 2025

- De vergadering gaat akkoord met het verslag van de ALV van 2025.

3. Bestuursverslag 2025

De voorzitter licht het bestuursverslag toe en we hebben een gesprek n.a.v. vragen van aanwezige deelgenoten:

- De bestuurssamenstelling is niet veranderd.
- Er zijn per eind 2025 in totaal 495 deelgenoten, waarvan 24 nieuwe deelgenoten in 2025. Er is in totaal circa 900 K euro ingelegd.
- Er zijn 2 fondsaanvragen gedaan, helaas beide afgewezen. Nu is bestuur met derde aanvraag bezig.
- Er is regelmatig overleg met het team van de boerderij.
- De Coöperatie heeft deelgenomen aan de Aandeelhoudersvergadering (AvA): de coöperatie is medeaandeelhouder in boerderij. In de AvA zijn het Meerjarenbeleidsplan (MJBP) en de concept jaarrekeningen van BV en maatschap goedgekeurd.
- De meerjarenprognose laat een positieve stijgende lijn zien.
- Vraag: Klopt het MJBP met financiële prognose? Er worden namelijk kosten voorzien in MJBP die niet terugkomen in de prognose. Antwoord: projecten en bijbehorende kosten hangen mede af van beschikbaarheid financiering, bijvoorbeeld vanuit fondsen. Dit is niet allemaal verwerkt in de prognoses vanwege de onzekerheden. Het bestuur zegt toe om deze onzekerheden voortaan in de verschillende documenten te benoemen.

- Vraag: waarom alleen de twee eerdergenoemde subsidies? Antwoord: Dit waren subsidies die door de coöperatie zijn aangevraagd. Er zijn daarnaast meer subsidies aangevraagd (en sommigen ook verkregen) door de Patrijs BV.

Daarmee is het bestuursverslag vastgesteld.

4. Jaarrekening 2025 Coöperatie De Patrijs 500 U.A.

A. Wim Logtenberg van Team Financiën licht de gecombineerde jaarrekening BV/Maatschap toe en beantwoordt vragen van deelgenoten:

- **Balans:**
 - Er staan ten onrechte hekjes in de PDF-versie van de jaarrekening. Wim noemt de juiste bedragen.
 - Fosfaatrechten: de waarde van 3000 kg is veel groter dan wat er op de balans staat (750 K versus 175 K). Dit is eigenlijk een stille reserve.
 - Vraag: Hoe verhoudt het aantal fosfaatrechten zich tot de veestapel? Antwoord: op basis van het aantal melkkoeien en het melkvolume heeft de Patrijs momenteel circa 10% fosfaatrechten 'over'.
 - Voorraden: deze post is met ruim 100 K toegenomen vanwege de opbouw van kaasvoorraad. Er is een voorziening opgenomen voor waardevermindering van kaas.
 - Grond: deze is aan waarde toegenomen.
- **Resultaat:**
 - Toegevoegde waarde is een belangrijke indicator: deze is sterk toegenomen in 2025.
 - Arbeidsvergoeding van de maatschap is lager i.v.m. zwangerschapsverlof Joanne. Dit is opgevangen door inhuur derden, hetgeen de kosten opstuwt.
 - Afschrijving fosfaatrechten tikt zwaar door (90 K/jaar): wordt over een periode van 5 jaar afgeschreven (wettelijke verplichting). (nog 2 jaar te gaan)
 - Vraag: wat zijn de 'andere' afschrijvingen? Invetnaris, trekkers, inrichting, kaasmakerij, etc.
 - Het nettoresultaat is verbeterd in 2025, maar is nog steeds negatief.
 - Vraag: wat zit in overige kosten? Advieskosten etc.
- **Meerjarenprognose**
 - Het resultaat van 60.000 is s exclusief arbeidsvergoeding van de vennoten

Hulde (met applaus!) aan financieel team voor alle werk.

B. Opmerkingen n.a.v. het financieel jaarverslag 2025 van de Coöperatie:

- Er staat een zin in t.a.v. cijfers 2024 o.b.v. rapportage Boschland van november 2024. Dit moet aangepast worden.
- Er staan nog kosten van de Coöperatie in het verslag. Deze moeten t.l.v. de BV komen en dus in beide jaarrekeningen moet een correctie volgen.
- Er staat nog 'Concept' op. Dit moet nog aangepast worden.
- Het bestuur gaat de accountant vragen deze aanpassingen te doen; de finale versie van de jaarrekening zal met deze notulen worden gedeeld met alle deelgenoten
- De ALV vraagt om het tijdiger aanleveren van de stukken. Het bestuur geeft aan dat dit ook het streven is, maar we zijn afhankelijk van de accountant.

Met deze opmerkingen keurt de ALV de jaarrekening 2025 van Coöperatie De Patrijs 500 unaniem goed.

5. Laatste ontwikkelingen Patrijs

Team de Patrijs gaat in op recente ontwikkelingen en speerpunten voor 2026 en verder

- Wilco, Johannes, Joanne en Marcel:
 - Wilco: Fantastisch dat jullie er zijn; wij maken lange dagen en het is fijn om te zien dat er mensen zijn die ons steunen
 - T.b.v. bodemverbetering zijn bomen en hagen geplant. Vrijwilligers monitoren de bodemkwaliteit, bijv. door tellen van wormen.
 - Koeien:
 - Luuk is vertrokken, dit wordt in vakantieperiode goed opgevangen, daarna nog onzeker.
 - Er zijn sprinklers opgehangen in de stal voor de koeien voor verkoeling bij hitte.
 - Patrijs wil richting een vaste mest systeem bewegen. Dit kan op meerdere manieren, hoeft niet per se via een potstal, kan ook bijv. met stro in de mestgang.
 - Johannes en Joanne belichten de ontwikkeling van adoptie stierkalfjes. ('kalfjes bij de koe' ofwel kalfjes bij (pleeg-)moeder. Beperkende factor was/is ruimte. Dit probleem is/wordt binnenkort opgelost vanwege boer in de buurt die ruimte heeft om meerdere kalveren te huisvesten. Belangrijk aspect van het 'kalfje bij de koe' is de extra betrokkenheid van de mensen die een kalfje adopteren.
 -
 - Er worden stappen gezet in kwaliteitsverbetering van de melk, nu door verhoogde hygiëne in de stal en in de kaasmakerij Patrijs is op weg naar biologische certificering (SKAL): alleen de reststromen die nu aan de koeien gevoerd worden, weerhoudt nog van het verkrijgen van dit certificaat. Patrijs gaat op zoek naar biologisch gecertificeerde reststromen. Wat de Patrijs iig niet wil is biologische voer van ver weghalen, dat past niet bij het regeneratieve beleid van de boerderij.
 - Er is een elektrische shovel aangeschaft.
 - Kaasmakerij:
 - Gouden certificaat voor Patrijzenkaas.
 - Achterhoekse grillkaas is paar keer gemaakt.
 - Feta-kaas in onderzoek, net als het verwaarden van de wei in bijv. ricotta of weidranken.
 - Ook wordt gekeken hoe de afzet via andere kanalen dan de verslokalen en de kaasaandelen kan worden vergroot; zo neemt online supermarkt Crisp.nl nu ook Patrijzenkaas af.
 - De kaasvoorraad is te groot; er wordt nu zo gewerkt dat er net zoveel kaas wordt gemaakt als dat er verkocht kan worden, zodat de kaasvoorraad niet verder groeit. Rest van de melk gaat naar de fabriek.
 - Zuivel:
 - Naast Alijanna werkt nu ook Jeanet als zuivelmaker.
 - Begonnen met ijs maken
 - Boterproductie groeit, zorgt voor stukje extra omzet
 - Eiwitproductie is volop in ontwikkeling en er is goede afzet voor; het is wel arbeidsintensief
Verslokalen: het is zaak dat gestage groei blijft; met nieuwe coördinator voor de verslokalen (Karlijn) wordt daar nieuwe energie in gestoken
 - Nieuwe boodschappen app. Voordelen aan achterkant, maar ook aan voorkant (je kunt makkelijker producten zoeken en er kunnen bijv. ook recepten in)

- Verslokaal Vorden is verhuisd en wordt vanmiddag formeel geopend – er draait hier ook een pilot, waardoor ook niet-leden hier naar binnen kunnen en boodschappen kunnen doen met hun betaalpas

6. Grond vrijkopen

- De voorzitter licht het vraagstuk toe (het verlagen van de aflossingsdruk) en de verschillende opties die het bestuur wil onderzoeken (zie het memo dat bij de stukken zat). Wat het betekent voor ons als deelgenoten, dat weten we nog niet (dat willen we onderzoeken), maar we weten wel dat het structureel kan bijdragen aan het resultaat van de Patrijs.
- Vragen, opmerkingen en suggesties:
 - Kan het ook gefaseerd? Mogelijk wel.
 - Kunnen routes gecombineerd worden? Dit kunnen we uitzoeken, we moeten voorkomen dat een doelgroep 3x bevraagd wordt
 - Kan de bestaande route van crowdfunding niet worden toegepast? Dit is waarschijnlijk lastig, gezien de ervaringen met de laatste crowdfunding (2024/2025). Het bestuur gaat wel de interesse peilen bij bestaande certificaathouders. We denken dat het nodig is om een nieuwe doelgroep ‘aan te boren’
 - Per m2 verkopen kan ook een idee zijn (à la Land van Ons).
 - Welke safeguards zijn er?
 - Is het een kwestie van uitstellen van aflossing of verdwijnen van aflossing? – bedoeling van dit voorstel is om permanent van de aflossingsdruk af te komen.
 - Land van Ons heeft geen automatische connectie met pachter, dat vinden wij wel belangrijk
 - Koppeling van investeringsruimte aan grond vrijkopen. Onderzoek breder maken dan alleen technisch: welke investeringen zou je met de verlaagde kosten willen gaan doen?
 - Kan er ingebouwd worden dat het land altijd biologisch geboerd moet blijven worden? Ja, dat kan
 - Wat is permanent? Zolang de Patrijs blijft bestaan, blijft de grond gepacht aan de Patrijs.
 - Vraag over ‘speculatie’: kunnen certificaten worden doorverkocht voor de marktwaarde of de oorspronkelijke prijs? In beide gevallen moet de voorwaarde zijn dat de grond voor de boerderij beschikbaar blijft en misschien is er ook een limiet voor het aantal certificaten nodig en een ‘1 persoon 1 vote’ regel of gouden aandeel in handen van de stichting van De Patrijs. Dit gaan we dus allemaal meenemen in het onderzoek
- De ALV gaat akkoord met het doen van nader onderzoek door het bestuur.
- Peiling wel/geen speculatie: 15/12 en 1 onthouding. NB: dit is geen besluit, maar iets dat in het onderzoek nader wordt uitgezocht.

7. Rondvraag en sluiting

- Wat is impact van vervanging Luuk op financiële consequenties?
 - Snelle vervanging: herstel status quo.
 - Langere duur vervanging: de kosten lopen dan op (externe inhuur).
- Enquête verslokalen: verwerking loopt nog.
- Hoe zijn de kansen voor dit soort bedrijven over 20 jaar? Johannes: over 20 jaar handelen we naar eindige fosfaatbronnen, omdat dat de enige volhoudbare manier van landbouwbedrijven is.
- Wie wil meedenken over financiering (grond), laat het weten. Een van de deelgenoten heeft ervaring bij tuinderij Veldhof met het vrijkopen van grond. Ervaringen delen?